Література:

- 1. Бистрякова В.Н., Осадча А.М., Пільгук О.А. Інновації та технології в сучасному мистецтві. *Вісник Львівської національної академії мистецтв*. 2017. Вип. 32. С. 193–194.
- 2. Буценко О. Культурна інновація України URL: eu.prostir.ua/data?t=1&q=1162.
- 3. Волик Н.Г. Інноваційні суспільні процеси і моральний вибір. Постнеокласичні дослідження. 2013. No 30. C. 265–273.
  - 4. Волинська обласна рада. 2023. URL: http://volynrada. gov.ua
- 5. Міщенко О. В. Розвиток подієвого туризму у м. Луцьку. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Луцьк, 2014. № 11(288): Серія: Географічні науки. С. 137 142.

DOI https://doi.org/10.36059/978-966-397-390-6-65

PERFORMATIVE STAGE PRACTICES AS ACUTE SOCIAL MESSAGES TO THE MODERN CULTURAL SPACE

Shumakova S. M.

Candidate of Art Criticism, Associate Professor at the Department of Directing Kharkov State Academy of Culture Kharkov, Ukraine

Performativity is inherent in modern stage practices introduced as creative experiments that appear on the basis of a postmodern artistic vision. Despite the stormy coverage of the artistic and life space by performative action, it is little studied, which actualizes the research.

In scientific literature, this word is often used in different contexts, even far from each other. Under performative action is understood various kinds of reincarnation and not only in the theater space. Performative (to carry out, perform) contributes to the process of synthesis of artistic languages and aesthetic interactions. Usually, this term is understood as an artistic action that has an outrageous, extravagant character and aims to stun the viewer with originality, unusual ideas and feelings. The term «performance» means conceptual art, specializing in the depiction of experiences, states of consciousness, socio-psychological phenomena of reality. The human body serves as the means and material of a creative act. This is an artistic action, fundamentally aimed at a certain self-expression. The content essence of performative practice consists in the «combination of the incompatible»: physicality and mentality, provocativeness and sincerity, communicative orientation and alienation, which determines its existence «on the border

between reality and art». It should be emphasized that performative practice is not just a physical action that an artist creates in front of the public in a certain place and time, it is a certain concentration of body and consciousness, an important dialogue and a powerful energy that arises between artists and the public. After all, this is an expressive manifestation of life itself, because what is observed is not an abstract or metaphorical, but an absolutely concrete and real fusion of performative action with life. And this can be considered the main characteristic of performative practice.

Modern performative action explore the relationship between the artist and the audience, in particular the limits of the body and the possibilities of the mind, resorting to unconventional methods of engaging the target audience, provocative with the intention of powerfully shocking.

In modern performative actions, the most relevant meanings of sociocultural reality and the current turbulent life can be seen. A strong emotional basis, conceptual balance and philosophical value contribute to the strengthening of their cultural uniqueness.

The cultural and artistic sphere today is able to present information as a really effective tool that promotes certain ideas and initiatives aimed at evoking the expected reaction of the audience.

Such artistic tools are involved in the process of generating preconceived meanings of modernity, which form certain reorientations of society in the assessment of social and cultural events. And in relation to today's situation of military events in Ukraine, artists all over the world do not remain aloof from the existing circumstances.

Therefore, all kinds of art events are constantly held, which take place in different countries and testify to the world's attention to the current events. Let us emphasize that performative practices in modern conditions of military aggression attract public attention to the war in Ukraine, becoming effective means of declaring stable basic meanings, own positions, as a confirmation of the national unity of Ukrainians who are forced to be outside their native country.

The performative practices, which are usually embodied by representatives of European art residencies, represent various techniques, materials, and approaches that aimed to immerse foreigners in a complex emotional experience, show the Ukrainian daily context and encourage support, primarily for the sake of social changes in society.

The performance becomes an appeal to the entire civilized world as a loud response to the terrible events taking place due to the full-scale war on Ukrainian soil. Performative practices are a real confirmation of the integrity of the Ukrainian community, its strength and will to fight against war crimes.

Thus, the Ukrainian nation, experiencing terrible days in the war, is consolidating, and, this is brought to the attention of the world community by performative practices that are widespread. It is they who become an extremely effective and expressive tool of artistic propaganda. Performative actions aimed at supporting the national spirit and highlighting Ukraine in the eyes of the whole world as a symbol of strength, indomitability and will are

reproduced. On the cultural and political platform, an image of Ukrainian strong as such is created. It is extremely intellectually influential on society precisely on an emotional basis through challenging beyond the emotional reactions of ordinary people.

The performative practice proclaims acute social messages in the realities of time, thereby confirming its own socio-cultural meaning.

DOI https://doi.org/10.36059/978-966-397-390-6-66

АРХЕТИПИ УКРАЇНСЬКОЇ МЕНТАЛЬНОСТІ У ТВОРЧОСТІ ВАСИЛЯ ДОВЖИКА – ОЛЕНИ ЛИС

Якимчук О. М.

кандидатка мистецтвознавства, доцентка, доцентка кафедри музикознавства, інструментальної підготовки та хореографії

> Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського м. Вінниця, Україна

Архетип — це праобраз, первісний образ, ідея, що виявляється в різних сферах духовного життя й поведінки людини через символи, образи уяви, які мають прихований сенс і потребують відповідного тлумачення. Термін «архетип», використаний К.Юнгом, набув значення завдяки його аналітичній психології. За К.Юнгом, архетип закладений в основу чуттєво-настроєвих комплексів, визначає їхню автономію, найяскравіше постає в міфах, фантазіях, снах, галюцинаціях, художній творчості тощо у вигляді спрадавна стійких мотивів та асоціацій, названих автором архетиповими ідеями, що існують поряд з інстинктами. Це вроджені психічні структури, зосереджені в глибинах «колективного несвідомого», які закладають підвалини як специфічно національної, так і загальнолюдської символіки [1].

Одним з важливих методологічних підходів у вивченні української культури є метод архетипів, започаткований С. Кримським. Аналіз архетипів становить досить адекватний, такий, що відповідає умовам наукової раціональності, метод дослідження національної культури та національного менталітету, праісторії та майбутніх етнічних утворень [2]. Метод архетипів став комплексним уявленням про певні соціопсихологічні характеристики українського етносу (етнічний автопортрет українців).

У творчій спадіцині філософа значне місце посідають софійні символи буття, архетипи «слова», «морально-етичної цінності індивідуальностей»,